

SEKCE B – TĚŽBA A DOBÝVÁNÍ

Zahrnuje získávání nerostných surovin, které se v přírodě vyskytují v pevném (uhlí a rudy), kapalném (ropa) nebo plynném (zemní plyn) skupenství. Těžba těchto surovin se provádí různými metodami, např. hlubinným nebo povrchovým dolováním, pomocí vrtů, těžbou z mořského dna. Zahrnuje také pomocné činnosti, např. drcení, mletí (broušení), čištění, sušení, třídění, koncentrace rud, zkapalňování zemního plynu a aglomeraci pevných paliv. Tyto činnosti jsou často vykonávány v těžebních závodech samotných nebo v závodech nacházejících se v blízkosti místa těžby.

Oddíly, skupiny a třídy této sekce jsou členěny podle suroviny, která je hlavním získávaným produktem. Oddíly 05, 06 se týkají těžby a dolování fosilních paliv (černé uhlí, hnědé uhlí, ropa, zemní plyn); oddíly 07, 08 se týkají těžby rud, minerálů a produktů těžby kamenolomu.

Některé technické činnosti v sekci B, které jsou úzce spojené s těžbou uhlovodíků, mohou být uskutečněny pro třetí stranu specializovanými jednotkami jako průmyslové práce anebo služby oddílu 09.

N:

- zpracování vytěžených surovin, viz sekce C (Zpracovatelský průmysl)
- využívání vytěžených surovin bez další transformace pro stavební účely, viz sekce F (Stavebnictví)
- stáčení přírodních pramenů a minerálních vod do lahví (11.07)
- drcení, mletí nebo jiné úpravy určitých zemin, kamenů a nerostů neprováděné v souvislosti s těžbou a dobýváním (23.9)

05 Těžba a úprava černého a hnědého uhlí

Tento oddíl zahrnuje dobývání pevných nerostných surovin v podzemních nebo povrchových dolech a činnosti (např. třídění, čištění, lisování a jiné kroky nutné pro transport) vedoucí k snadno prodejnému výrobku.

Nezahrnuje výrobu koksu (19.10), služby související s těžbou uhlí nebo lignitu (09.90) nebo výrobu briket (19.20).

05.1 Těžba a úprava černého uhlí

05.10 Těžba a úprava černého uhlí

Z:

- těžbu černého uhlí: těžbu podzemní a povrchovou, včetně těžby prostřednictvím zkapalnění
- čištění, třídění, drcení, lisování, zhutňování atd. černého uhlí k roztřídění, zlepšování kvality nebo usnadnění dopravy nebo skladování

ZT:

- zpětné získávání černého uhlí ze skrývky

N:

- těžbu hnědého uhlí (05.20)
- těžbu rašeliny (08.92)
- podpůrné služby při těžbě černého uhlí (09.90)
- zkušební vrty pro těžbu černého uhlí (09.90)
- výrobu pevných paliv v koksárenských pecích (19.10)
- výrobu briket z černého uhlí (19.20)
- práce za účelem přípravy pozemků pro těžbu uhlí (43.12)

05.10.1 Těžba černého uhlí

05.10.2 Úprava černého uhlí

05.2 Těžba a úprava hnědého uhlí

05.20 Těžba a úprava hnědého uhlí

Z:

- těžbu hnědého uhlí: těžbu podzemní nebo povrchovou, těžbu prostřednictvím zkapalnění
- čištění, odvodnění, drcení, zhutňování atd. hnědého uhlí ke zlepšování kvality nebo usnadnění dopravy nebo skladování

N:

- těžbu černého uhlí (05.10)
- těžbu rašeliny (08.92)
- podpůrné služby při těžbě hnědého uhlí (09.90)
- zkušební vrty pro těžbu uhlí (09.90)
- výrobu briket z hnědého uhlí (19.20)
- práce za účelem přípravy pozemků pro těžbu uhlí (43.12)

05.20.1 Těžba hnědého uhlí, kromě lignitu

05.20.2 Úprava hnědého uhlí, kromě lignitu

05.20.3 Těžba lignitu

05.20.4 Úprava lignitu

06 Těžba ropy a zemního plynu

Tento oddíl zahrnuje produkci surové ropy, těžbu a dobývání ropy z naftonosných (živičných) břidlic a ropných písků a těžbu zemního plynu a obnovu (regeneraci) kapalných uhlovodíků. Zahrnuje aktivity týkající se obsluhy anebo rozvoje majetku (nemovitosti) s ropnými a plynovými poli.

Patří sem také činnosti jako kompletace a vybavování vrtů, provoz separátorů, demulgátorů, usazovacích zařízení, vedení pro vytěžování ropných polí a všechny ostatní činnosti při přípravě ropy a zemního plynu z místa těžby až do místa dodávky.

N

- služby prováděné v souvislosti s ropnými a plynovými poli na základě smlouvy nebo dohody (09.10)
- geologický průzkum ropných a plynových pramenů (vrtů) (09.10)
- zkušební a průzkumné vrty (09.10)
- rafinaci produktů z ropných (minerálních) olejů (19.20)
- geofyzikální, geologický a seismický průzkum (71.12)

06.1 Těžba ropy

06.10 Těžba ropy

Z:

- těžbu surové ropy

ZT:

- těžbu živičných nebo naftonosných břidlic a písků
- získávání surové ropy z živičných břidlic (živičného lupku) a písků
- postupy k dosažení surové ropy: dekantaci, odsolování, dehydrataci, stabilizaci atd.

N:

- podpůrné služby při těžbě ropy a zemního plynu (09.10)
- průzkum ropy a plynu (09.10)
- výroba rafinovaných ropných produktů (19.20)
- získávání zkapalněného topného plynu z rafinace ropy (19.20)
- provoz ropovodů (49.50)

06.2 Těžba zemního plynu

06.20 Těžba zemního plynu

Z:

- výrobu surových plynných uhlovodíků (zemního plynu)
- získávání kondenzátu
- dehydrataci (vyčerpání) a separování kapalných frakcí uhlovodíku
- odsířování plynu

ZT:

- získávání uhlovodíků zkapalňováním nebo pyrolýzou

N:

- podpůrné služby při těžbě ropy a zemního plynu (09.10)
- průzkum ropy a plynu (09.10)
- získávání zkapalněného topného plynu z rafinace ropy (19.20)
- výrobu průmyslových plynů (20.11)
- provoz ropovodů (49.50)

07 Těžba a úprava rud

Tento oddíl zahrnuje podzemní nebo povrchovou těžbu nerostů (rud), těžbu z mořského dna atd. Zahrnuje také mechanické úpravy a obohacení rud jako drcení, broušení, mletí, propírání, sušení, spékání, pražení nebo vyluhování rud, gravimetrickou separaci nebo flotaci.

N:

- pražení pyritů (20.13)
- výrobu oxidu hlinitého (24.42)
- provoz vysokých pecí (oddíl 24)

07.1 Těžba a úprava železných rud

07.10 Těžba a úprava železných rud

Z:

- těžbu rud vysoce hodnocenou zejména pro obsah železa
- mechanickou úpravu a aglomeraci železných rud

N:

- těžbu a úpravu pyritů a pyrhotinu (kromě pražení) (08.91)

07.10.1 Těžba železných rud

07.10.2 Úprava železných rud

07.2 Těžba a úprava neželezných rud

Tato skupina zahrnuje těžbu neželezných kovových rud.

07.21 Těžba a úprava uranových a thoriových rud

Z:

- těžbu rud zejména vysoce hodnocených pro obsah uranu a thoria: smolince atd.
- koncentrace těchto rud
- výrobu (zpracování) nečistého uranového koncentrátu

N:

- obohacení uranových a thoriových rud (20.13)
- výrobu uranu ze smolince nebo jiných rud (24.46)
- tavení a rafinaci uranu (24.46)

07.21.1 Těžba uranových a thoriových rud

07.21.2 Úprava uranových a thoriových rud

07.29 Těžba a úprava ostatních neželezných rud

Z:

- těžbu a úpravu rud zejména vysoce hodnocených pro obsah neželezných kovů: rud hliníku (bauxit), mědi, olova, zinku, cínu, manganu, chromu, niklu, kobaltu, molybdenu, tantalu, vanadia atd.
  - drahých kovů: zlata, stříbra, platiny

N:

- těžbu a úpravu uranových a thoriových rud (07.21)
- výrobu oxidu hlinitého (24.42)
- výrobu měděných nebo niklových slitků (mattes) (24.44, 24.45)

07.29.1 Těžba ostatních neželezných rud

07.29.2 Úprava ostatních neželezných rud

08 Ostatní těžba a dobývání

Tento oddíl zahrnuje vedle těžby v dolech a lomech také bagrování nánosů, drcení kamene a využití solných bažin. Produkty jsou využívány zejména ve stavebnictví (např. písek, kameny), při výrobě stavebních hmot (např. jíl, sádrovec, vápenec), při výrobě chemikálií atd.

Tento oddíl nezahrnuje zpracování získaných nerostů (kromě drcení, mletí, řezání, čištění, sušení, třídění a mísení).

08.1 Dobývání kamene, písků a jílu

08.11 Dobývání kamene pro výtvarné nebo stavební účely, vápence, sádrovce, křídly a břidlice

Z:

- těžbu kamene, hrubé otesání a řezání bloků stavebního kamene jako mramoru, žuly, pískovce atd.
- drcení a mletí přírodních bloků a stavebního kamene
- těžba a úpravu vápence
- dobývání sádrovce a anhydritu
- dobývání křídly a surového dolomitu

N:

- těžbu surovin pro chemický průmysl a výrobu průmyslových hnojiv (08.91)
- výrobu páleného dolomitu (23.52)
- opracování a formování kamene mimo lomy (23.70)

08.12 Provoz pískoven a štěrkopískoven; těžba jílu a kaolinu

Z:

- těžbu a bagrování průmyslových písků, stavebních písků a štěrkopísků
- dělení a drcení štěrkopísků
- dobývání písků
- těžbu jílu, ohnivzdorné hlíny a kaolinu

N:

- těžbu živičných písků (06.10)

08.9 Těžba a dobývání j. n.

08.91 Těžba chemických minerálů a minerálů pro výrobu hnojiv

Z:

- těžbu přírodních fosfátů a přírodních draselných solí
- těžbu přírodní síry
- těžbu a úpravu pyritu a pyrhotinu, kromě pražení
- těžbu přírodního síranu a uhličitanu barnatého (barytu a witheritu), přírodního boratanu, přírodního síranu hořečnatého (kieseritu)
- těžbu zemních hlinek a kazivce a jiných nerostných výchozích surovin pro výrobu chemikálií

ZT:

- těžbu guána

N:

- těžbu soli (08.93)
- pražení pyritů (20.13)
- výrobu umělých hnojiv a sloučenin dusíku (20.15)

08.92 Těžba rašeliny

Z:

- těžbu rašeliny
- úpravu rašeliny za účelem zlepšení kvality nebo zjednodušení dopravy nebo skladování

N:

- vedlejší (podpůrné) služby při těžbě rašeliny (09.90)
- výrobu briket z rašeliny (19.20)
- výrobu zahradních směsí z rašeliny, zeminy, humusu, písků, jílu, minerálních hnojiv atd. (20.15)
- výrobu předmětů z rašeliny (23.99)

08.93 Těžba soli

Z:

- hlubinnou těžbu soli, také těžbu rozpouštěním a čerpáním
- výrobu soli z mořské nebo jiné solné vody odpařováním
- drcení, čištění a rafinaci surové soli u výrobce

N:

- zpracování soli na jedlou sůl, např. jodizovanou sůl (10.84)
- výrobu pitné vody odpařováním ze slané vody (36.00)

08.99 Ostatní těžba a dobývání j. n.

Z:

- těžbu a dobývání různých minerálů a surovin:
  - brusných materiálů, azbestu, křemelinu, přírodních grafitů, mastku (talku), živce atd.
  - přírodního asfaltu; asfaltitu a asfaltového kamene; přírodní pevné živice (bitumen)
  - drahokamů i polodrahokamů, křemene, slídy atd.

09 Podpůrné činnosti při těžbě

Tento oddíl zahrnuje specializované podpůrné služby, týkající se těžby, pokud jsou na základě smlouvy nebo dohody.

Zahrnuje průzkumné práce prováděné formou obvyklých průzkumných metod, jako vrtání vrtných jader a geologické monitorování a vrty všeho druhu za účelem těžby ropy a kovových a nekovových nerostů. Dalšími typickými službami jsou budování základů ropných a plynových vrtů, cementování ochranných trubek pro ropné a plynové vrty, čištění ropných a plynových vrtů, drenážování (odvodňování) a odčerpávání dolů, odstraňování skrývek pro doly atd.

09.1 Podpůrné činnosti při těžbě ropy a zemního plynu

09.10 Podpůrné činnosti při těžbě ropy a zemního plynu

Z:

- služby poskytované na ropných a plynových polích na základě smlouvy nebo dohody:
  - průzkumné práce v souvislosti s těžbou ropy nebo zemního plynu, prováděné, např. formou obvyklých průzkumných metod, jako geologické monitorování v oblasti slibující výtěžnost
  - zkušební, rozšiřující, výrobní a pomocné vrty; zakládání vrtů, montáže, opravy a demontáže vrtných zařízení; cementování a plnění vrtných jam pro ropné a plynové vrty; odčerpání vrtných jam; uzavření vrtných jam a jejich opuštění atd.
  - zkapalňování a opětné zplyňování zemního plynu v místě těžby pro dopravní účely
  - odvodňování a čerpání na základě smlouvy nebo dohody
  - zkušební vrty při těžbě ropy nebo zemního plynu

ZT:

- práce protipožární ochrany na ropných a plynových polích

N:

- služby prováděné přímo provozovateli ropných a plynových polí (06.10, 06.20)
- odborné opravy těžebních strojů (33.12)
- zkapalňování a opětné zplyňování zemního plynu pro dopravní účely, neprováděné v místě těžby (52.21)
- geofyzikální, geologický a seismický průzkum (71.12)

09.9 Podpůrné činnosti při ostatní těžbě a dobývání

09.90 Podpůrné činnosti při ostatní těžbě a dobývání

Z:

- služby prováděné na základě smlouvy nebo dohody, které slouží podpoře těžebních činností uvedených v oddílech 05, 07 a 08
  - průzkumné práce, např. obvyklé průzkumné metody, jako vrtání vrtných jader a geologické monitorování v oblasti slibující výtěžnost
  - odvodňování a čerpání prováděné na základě smlouvy nebo dohody
  - provádění zkušebních a průzkumných vrtů

N:

- provozování dolů a lomů prováděné na základě smlouvy nebo dohody (oddíly 05, 07 nebo 08)
- odborné opravy těžebních strojů (33.12)
- služby geofyzikálního průzkumu, nebo na základě smlouvy nebo dohody (71.12)